

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	dr.sc. Joža Horvat, doc.		1.6. Godina studija u kojoj se kolegij izvodi
1.2. Naziv kolegija	Uvod u onomastiku		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS sustavu)
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Prijediplomski		1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju
1.5. Status kolegija	obavezni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja kolegija on line (maksimalno 20%)
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Cilj je predmeta studentima na predavanjima pružiti osnovna znanja iz onomastike te ih na seminarima poučiti kako praktično primijeniti stečena teorijska znanja u vlastitom onomastičkom istraživanju i tumačenju imenske građe (popis i višerazinski opis – klasifikacija, analiza, komentar, iščitavanje jezičnih i nejezičnih podataka). Studente se upoznaje s metodologijom istraživanja imenâ i mogućnostima interpretacije imena (motivacijska analiza, tvorbena analiza, strukturna analiza, etimološka analiza); ustanovljuju se razlike među pojedinim tipovima istraživanja (antroponomastičkim, toponomastičkim, zoonomastičkim, literarnoonomastičkim itd.); upozorava se na multidisciplinarnost onomastike i mogućnosti korelacija (poveznice s dijalektologijom, standardologijom, etimologijom, etnologijom, antropologijom, poviješću, geografijom itd.). Predmetom se kod studenata nastoji stvoriti ili produbiti zanimanje za imena te ih osvijestiti o potrebi prikupljanja i interpretacije imenske građe kao jednoga vida očuvanja jezične baštine.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i / ili ulazne kompetencije potrebne za kolegij			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<p>2. definirati i tumačiti pojmove iz jezikoslovne kroatistike, temeljne pojmove iz povijesno-poredbene lingvistike te tumačiti jezik kao sustav, jezik kao standard i značenje jezičnih podataka na paradigmatškoj i sintagmatskoj razini</p> <p>3. objasniti i primijeniti jezičnu uporabu i propisanu normu na fonološkoj, morfološkoj, sintaktičkoj i leksičkoj razini hrvatskoga standardnoga jezika te razlikovati i interpretirati različite funkcionalne stilove hrvatskoga jezika</p> <p>4. objasniti povijesni razvoj hrvatskoga jezika te razlikovati fonološka, morfološka, sintaktička i leksička obilježja lokalnih govora i hrvatskih dijalekata</p> <p>10. provesti vođeno terensko istraživanje (u fizičkom ili virtualnom prostoru) te klasificirati jezične ili književne podatke dobivene istraživanjem</p> <p>9. povezati jezične i književne sadržaje s ostalim srodnim umjetničkim i kulturnim sadržajima na sinkronijskoj i dijakronijskoj razini</p>		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (3-10 ishoda učenja)	<p>1. Definirati i objasniti osnovne onomastičke termine i klasifikacije</p> <p>2. Opisati i definirati dosadašnja onomastička istraživanja u Hrvatskoj</p> <p>3. Objasniti i razlikovati osnovne značajke temeljnih antroponimijskih kategorija: osobnih imena, nadimaka, prezimena, etnika i etnonima itd. (podrijetlo, semantika, struktura, tvorba)</p> <p>4. Objasniti i razlikovati osnovne značajke temeljnih toponimijskih kategorija: ojkonima, oronima, hidronima, zemljišnih imena itd. (podrijetlo, semantika, struktura, tvorba)</p>		

	<p>5. Objasniti osnovne značajke ostalih imenskih kategorija: zoonima, fitonima, krematonima itd.</p> <p>6. Prikazati i interpretirati odabranu onomastičku literaturu</p> <p>7. Klasificirati i interpretirati onimijsku građu prikupljenu vlastitim terenskim ili arhivskim istraživanjem, odnosno radom na tekstu</p>		
2.5. Opis sadržaja kolegija	<p>1. Definicija i predmet onomastike. Imenovatelj – imenovani referent. Definicija i funkcije imena. Odnos imena i neimena. Ime kao sociolingvistički znak, odnosno kao nositelj jezičnih i izvanjezičnih obavijesti o vremenu u kojem je nastalo, o imenovatelju i o imenovanom referentu. Sustav imena kao zaseban leksički sloj koji ima svoje zakonitosti. Onomastika i druge znanosti i discipline: onomastika i etimologija, onomastika i dijalektologija, onomastika i standardologija, onomastika i frazeologija, onomastika i leksikografija, onomastika i nejezične znanosti i discipline (povijest, topografija, geografija, kartografija, etnologija, sociologija, psihologija, etika...).</p> <p>2. Pregled razvoja hrvatske onomastike u kontekstu razvoja slavenske i svjetske onomastike. Hrvatski onomastičari. Potrebe hrvatske onomastike. Metode prikupljanja imenske građe (arhivski vs. terenski pristup). Metode obrade imenske građe (s posebnim obzirom na leksikografski i geolingvistički pristup). Najvažniji hrvatski onomastički priručnici.</p> <p>3. Onomastičke discipline. Onomastička terminologija 1 – termini koji se odnose na različite imenske kategorije. Mogućnosti klasifikacije. Onomastička terminologija 2 – termini koji se upotrebljavaju u analizama prema različitim kriterijima (strukturna analiza, tvorbena analiza, semantička analiza).</p> <p>4. Značajke imena. Dijalektni elementi u imenima. Inojezični elementi u imenima. Imena i norme hrvatskoga standardnoga jezika. Kritički osvrt na različite prakse. Službena i neslužbena imena. Imena i funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika.</p> <p>5. Antroponimija 1 – Osobna imena. Razvoj osobnoimenskoga sustava. Predslavenska i slavenska imenska baština. Suvremena hrvatska osobna imena. Jezično podrijetlo osobnih imena. Službena i neslužbena osobna imena. Zakon o osobnom imenu. Vezana imena. Dvostruka i višestruka imena. O istraživanjima razloga i načela nadijevanja osobnih imena.</p> <p>6. Antroponimija 2 – Nadimci. Osobni nadimci. Značajke osobnih nadimaka. Zamjenska imena. Upotreba nadimaka. Metodologija istraživanja osobnih nadimaka. Mogućnosti klasifikacije prema strukturi, tvorbi, semantici, podrijetlu motivirajućih leksema. Obiteljski nadimci. Značajke obiteljskih nadimaka. Upotreba obiteljskih nadimaka. Mogućnosti klasifikacije prema strukturi, tvorbi, semantici, podrijetlu motivirajućih leksema.</p> <p>7. Antroponimija 3 – Prezimena. Razvoj antroponimijske formule. Razvoj prezimenskoga sustava. Značajke prezimena. Mogućnosti klasifikacije prema strukturi, tvorbi, semantici, podrijetlu motivirajućih leksema. Dijalektne značajke u prezimenima. Prezimenski sustavi u drugim jezicima.</p> <p>8. Antroponimija 4. Etnici, etnonimi, ktetici. Ostali antroponimi. Pseudonimi.</p> <p>9. Zoonimija. Zoonomastička terminologija; povijest hrvatske zoonomastike. Zoonimijski slojevi: ruralna zoonimija, urbana zoonimija, zoonimija životinja u zooološkim vrtovima, literarna zoonimija. Nadijevanje imena životinjama i metodologija zoonomastičkih istraživanja. Mogućnosti klasifikacije prema strukturi, tvorbi, semantici, podrijetlu motivirajućih leksema. Tradicijska zoonimija vs. moderna zoonimija. Fitonimija.</p> <p>10. Toponimija 1. Toponomastička terminologija. Metode toponomastičkih istraživanja i metode obrade toponimijske građe.</p> <p>11. Toponimija 2. Ojkonimija. Mogućnosti klasifikacije prema strukturi, tvorbi, semantici, podrijetlu motivirajućih leksema. Dijalektne i inojezične značajke u ojkonimima. Egzonimi.</p> <p>12. Toponimija 3. Hidronimija. Oronimija. Agronimija. Obalna toponimija (terminologija V. Skračića). Horonimija. Urbonimija. Hodonimija. Ostali toponimi. Mogućnosti klasifikacije i analize.</p> <p>13. Krematonimija. Krematonomastička terminologija. Nadijevanje imena antropogenim referentima i metodologija krematonomastičkih istraživanja. Literarna onomastika. Literarnoonomastička terminologija. Metodologija literarnoonomastičkih istraživanja. Prevođenje imena.</p> <p>14. Primjena usvojenoga gradiva – predstavljanje rezultata studentskih istraživanja</p> <p>15. Primjena usvojenoga gradiva – predstavljanje rezultata studentskih istraživanja</p>		
2.6. Vrste izvođenja nastave:	<p>X Predavanja</p> <p>X Seminari i radionice</p>	<p>X Samostalni zadaci</p> <p>X Multimedija i mreža</p>	2.7. Komentari:

	Vježbe Online u cijelosti Mješovito e-učenje Terenska nastava			Laboratorij Mentorski rad					
2.8. Obveze studenata	Studenti moraju: redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati na nastavi, pripremiti osvrt na zadanu literaturu, rješavati zadatke i vježbe, provesti samostalno onomastičko istraživanje i izložiti rezultate, pristupiti pisanoj provjeri znanja.								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	1,5		Istraživanje	1		Praktični rad		
	Ekperimentalni rad			Referat					
	Esej			Seminarski rad	1				
	Kolokvij			Usmeni ispit					
	Pismeni ispit	0,5		Projekt			Broj bodova po ECTS sustavu (ukupno)	4	
2.10. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov						Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	1. Čilaš Šimpraga, Ankica; Ivšić Majić, Dubravka; Vidović, Domagoj. 2018. Rječnik suvremenih hrvatskih osobnih imena. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.						DA	DA	
	2. Frančić, Anđela. 2002. Međimurska prezimena. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.						DA		
	3. Frančić, Anđela. 2009. Onomastička svjedočenja o hrvatskome jeziku. Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek. Gl. ur. Bičanić, Ante. Croatica, Zagreb, 221–259.						DA		
	4. Frančić, Anđela. 2011. Hrvatska imena. Povijest hrvatskoga jezika. 2. knjiga: 16. stoljeće. Gl. ur. Bičanić, Ante. Croatica, Zagreb, 387–439.						DA		
	5. Frančić, Anđela. 2013. Hrvatska imena u 17. i 18. stoljeću. Povijest hrvatskoga jezika. 3. knjiga: 17. i 18. stoljeće. Gl. ur. Bičanić, Ante. Croatica, Zagreb, 461–509.						DA		
	6. Frančić, Anđela. 2015. Hrvatska imena u 19. stoljeću. Povijest hrvatskoga jezika. 4. knjiga: 19. stoljeće. Gl. ur. Bičanić, Ante. Croatica, Zagreb, 509–547.						DA		
	7. Frančić, Anđela. 2019. Hrvatska imena u 20. stoljeću. Povijest hrvatskoga jezika. 6. knjiga: 20. stoljeće – drugi dio. Gl. ur. Bičanić, Ante. Croatica, Zagreb, 199–240.						DA		
	8. Skračić, Vladimir. 2011. Toponomastička početnica. Osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja. Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja. Zadar.						DA		

	9. Šimunović, Petar. 2009. Uvod u hrvatsko imenoslovlje. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.	DA	
2.11. Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, Stjepan. 1976. Prezimena, toponimi, etnici i ktetici u književnom jeziku. Jezik, XXIII/5, Zagreb, 139–144. 2. Bašić-Kosić, Nataša (ur.). 2016. Hrvatski mjesni rječnik. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb. 3. Bjelanović, Živko. 2007. Onomastičke teme. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb. 4. Brozović Rončević, Dunja; Žic Fuchs, Milena. 2004. Metafora i metonimija kao poticaj u procesu imenovanja. Folia onomastica Croatica, 12 – 13, Zagreb, 91–104. 5. Brozović Rončević, Dunja; Čilaš Šimpraga, Ankica. 2006. Tipovi vezanosti imena blizanaca. Folia onomastica Croatica, 15, Zagreb, 15–37. 6. Brozović Rončević, Dunja; Čilaš Šimpraga, Ankica. 2008. Nacrt za zoonomastička istraživanja (na primjeru imena konja). Folia onomastica Croatica, 17, Zagreb, 37–58. 7. Carović, Ines; Novak, Kristian. 2015. How to publish research on offensive family nicknames? Some ethical considerations in anthroponomastics. Folia onomastica Croatica, 23, Zagreb, 21–37. 8. Crljenko, Ivana (ur.). 2016. Hrvatski egzonomi I.: imena država, glavnih gradova i njihovih stanovnika. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb. 9. Čilaš Šimpraga, Ankica. 2006. Antroponimija i toponimija Promine. Doktorski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb. 10. Čilaš Šimpraga, Ankica. 2007. Razvoj prezimenskog sustava na Miljevcima. Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 33/1, Zagreb, 41–65. 11. Čilaš Šimpraga, Ankica. 2011. Osobni nadimci u seoskoj sredini na primjeru Promine. Folia onomastica Croatica, 20, Zagreb, 21–48. 12. Čilaš Šimpraga, Ankica; Horvat, Joža. 2014. Iz hrvatske zoonimije: imenovanje krava. Folia onomastica Croatica, 23, Zagreb, 39–75. 13. Čilaš Šimpraga, Ankica; Frančić, Anđela. 2019. Pogled u hrvatsku onomastičku terminologiju. Konvergenie a divergenie v propriálnej sfére. 20. slovenská onomastická konferencia (zborník referátov). Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akademie vied v Bratislave – VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akademie vied, 29–43. 14. Frančić, Anđela. 1996. Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj (na primjerima iz međimurske antroponimije). Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 22, Zagreb, 17–36. 15. Frančić, Anđela. 1997. Nasljednost osobnih imena. Folia onomastica Croatica, 6, Zagreb, 41–62. 16. Frančić, Anđela. 2001. Uvid u osobna imena rođenih 2001. Folia onomastica Croatica, 11, Zagreb, 77–93. 17. Frančić, Anđela. 2006. Što je osobno ime? Folia onomastica Croatica, 15, Zagreb, 71–80. 18. Frančić, Anđela. 2015. Imena i standardnojezična norma. Nestandardni hrvatski jezik prema standardnom hrvatskom jeziku. Ur. Suvala, Anđa; Pandžić, Jasna. Agencija za odgoj i obrazovanje. Zagreb. 42–54. 19. Frančić, Anđela. 2019. Geolingvistika i antroponomastička istraživanja: prezimena od naziva za osobu koja kroji i šije odjeću. Hrvatski dijalektološki zbornik, 23, Zagreb, 55–80. 20. Frančić, Anđela. 2019. Granice među antroponimijskim kategorijama. Onomastica, LXIII, Kraków, 51–65. 21. Frančić, Anđela; Mihaljević, Milica. 1999. Pomodna osobna imena. Jezik, XLVI/5, Zagreb, 172–178. 22. Gerritzen, Doreen. 2006. Naming children in a globalizing world. Acta onomastica, XLVII, 177–184. https://pure.knaw.nl/ws/portalfiles/portal/466584/DGActaOnomastica.pdf 23. Gluhak, Alemko. 2001. O hrvatskim prezimenima ženskim i dvostrukim. Folia onomastica Croatica, 10, Zagreb, 67–82. 24. Grgić, Siniša; Boras, Damir; Brozović Rončević, Dunja; Vitek, Darko (ur.). 2008. Enciklopedija hrvatskih prezimena. Nacionalni rodoslovni centar. Zagreb. 25. Horvat, Joža. 2012. Iz antroponimije ludbreške Podravine: obiteljski nadimci u Svetome Đurđu, Obrankovcu i Prilesu. Folia 		

- onomastica Croatica, 21, Zagreb, 59–96.
26. Horvat, Joža. 2018. Toponimija Iudbreške Podravine. Doktorski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Rijeka.
27. Horvat, Joža. 2020. Jesu li imena ovaca i ovnova crne ovce među zoonimima u djelu Imena vlastita i splošna domaćih životin u Hrvatov a ponekle i Srbalj s primětbami Frana Kurelca? Folia onomastica Croatica, 28, Zagreb, 63–134.
28. Horvat, Joža. 2022. Onomastička terminologija usmjerena na tvorbu imena: od polazne jedinice do imena bez ikakvih formalnih preinaka. Folia onomastica Croatica, 31, Zagreb, 71–126.
29. Horvat, Joža. 2022. Službena ženska dvostruka imena u Hrvatskoj 2011. godine. Filologija: časopis Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 78, Zagreb, 93–124.
30. ICOS List of Key Onomastic Terms. ICOS. <https://icosweb.net/publications/onomastic-terminology/>
31. Luketin-Alfirević, Antonia; Rogošić, Andrea. 2011. O imenima jedrenjaka u Dalmaciji u 19. stoljeću. Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu. 4. Gl. ur. Relja, Renata. Sveučilište u Splitu. Split. 77–109.
32. Maletić, Franjo; Šimunović, Petar. 2008. Hrvatski prezimenik: Pučanstvo Republike Hrvatske na početku 21. stoljeća. 1 – 3. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
33. Osnoven sistem = Безлај, Франце и др. (ур.). 1983. Основен систем и терминологија на словенската ономастика. Основная система и терминология на славянской ономастики. Grundsystem und Terminologie der slawischen Onomastik. Македонска академија на науките и уметностите. Скопје.
34. Подольская, Наталья Владимировна. 1978. Словарь русской ономастической терминологии. Издательство “Наука”. Москва.
35. Puškar, Krunoslav. 2017. What's in a Name? Reasons Behind the Choice of Contemporary Traditional and Non-traditional Croatian Names. Folia onomastica Croatica, 26, Zagreb, 35–68.
36. Skok, Petar. 1950. Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima: Toponomastička ispitivanja. Jadranski institut JAZU. Zagreb.
37. Skok, Petar. 1971. – 1974. Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. I – IV. JAZU. Zagreb.
38. Skračić, Vladimir (ur.). 2011. Toponimija otoka Paga. Centar za jadranska onomastička istraživanja. Zadar.
39. Skračić, Vladimir (ur.). 2013. Toponimija kornatskog otočja. Centar za jadranska onomastička istraživanja. Zadar.
40. Šimunović, Petar. 1978. Na granici toponima i apelativa. Filologija, 8, Zagreb, 299–308.
41. Šimunović, Petar. 1982. Zemljopisna imena kao spomenička baština materijalne i duhovne kulture. Rasprave Zavoda za jezik, 8 – 9, Zagreb, 231–252.
42. Šimunović, Petar. 1997. Odlike hrvatskih prezimena. Folia onomastica Croatica, 6, Zagreb, 147–157.
43. Šimunović, Petar. 2003. Nadimci u Hrvata. Govor, XX/1 – 2, Zagreb, 421–429.
44. Šimunović, Petar. 2004. Bračka toponimija. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
45. Šimunović, Petar. 2005. Toponimija istočnoga jadranskoga prostora. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
46. Šimunović, Petar. 2008. Hrvatska prezimena. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
47. Vidović, Domagoj. 2014. Zažapska onomastika. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
48. Popis literature kontinuirano se dopunjava recentnim relevantnim djelima.

Predviđeno je da će se studenti na konzultacijama s izvođačem (nastavnikom) detaljnije informirati o dodatnoj literaturi, odnosno iz ponuđenoga popisa odabrati bibliografiju sukladno svojim zanimanjima.

2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)

.